

Technická směrnice

č. 12 - 2011

kteřou se stanovují požadavky a environmentální kritéria pro propůjčení ochranné známky

Aglomerované materiály na bázi dřeva a výrobky z nich

Cílem stanovení požadavků a environmentálních kritérií pro udělení ekoznačky je zejména podporovat:

- snižování uvolňování těkavých organických látek, toxických a jiných znečišťujících látek do životního prostředí,
- snižování používání vzácných druhů dřeva,
- poskytování informací spotřebitelům.

Využívání dřeva, nevhodného pro pilařské a dýhárenské zpracování a kusového odpadu zpracovaného do štěpek, je kromě výroby papíru a některých dalších produktů rozšířeno ve výrobě aglomerovaných materiálů. Převážná část je používána ve formě dřevotřískových a dřevovláknitých desek v nábytkářském průmyslu. Problémem výrobků z těchto materiálů je uvolňování formaldehydu z používaných lepidel, nátěrových hmot a dalších materiálů.

Environmentální kritéria jsou stanovena na úrovních, které podporují udělení ekoznačky výrobkům s nízkým dopadem na životní prostředí. Posilují tak u spotřebitelů uvědomělý vztah k životnímu prostředí.

1 Definice pojmů

Pro účely této technické směrnice (dále jen „směrnice“):

- 1.1 Aglomerované materiály na bázi dřeva - plošné nebo tvarové výlisky, vyrobené z částic dřeva nebo jiné lignocelulózové hmoty a chemických přísad.
- 1.2 Částice - rozměrově malé části dřeva, nebo jiné lignocelulózové hmoty získané jako vedlejší produkt při opracování dřeva (piliny), nebo vedlejší produkt při jiné průmyslové výrobě (lněné, konopné pazdeří), nebo záměrným dělením (roztřískováním, příp. rozvlákněním) rostlého dřeva či jiné lignocelulózové hmoty.
- 1.3 Chemické přísady - rozumí se lepidla, impregnační látky aj.
- 1.4 Formaldehyd - za normální teploty bezbarvý plyn, štiplavého zápachu, zdraví škodlivý.
- 1.5 Povrchová úprava - je souvislá vrstva aplikovaná na povrch aglomerovaného materiálu, např. nátěr, fólie, dýha.

2 Vymezení kategorie

Tato směrnice se vztahuje na aglomerované materiály na bázi dřeva, např. dřevotřískové a dřevovláknité

desky bez povrchové úpravy a výrobky z nich určené pro interiéry, např. desky s povrchovou úpravou, interiérový nábytek, tzn. výrobky, které obsahují více než 50 % aglomerovaných materiálů na bázi dřeva.

3 Základní požadavky

3.1 Aglomerované materiály na bázi dřeva a výrobky z těchto materiálů musí splňovat požadavky na bezpečný výrobek ve smyslu zákona č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků). Dále musí splňovat platné technické, bezpečnostní, zdravotní, hygienické a jiné předpisy, včetně předpisů týkajících se ochrany životního prostředí, vztahujících se na výrobek a jeho výrobu, zejména:

- zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a navazující nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky, ve znění nařízení vlády č. 312/2005, Sb.,
- zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších a souvisejících předpisů,
- zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

3.2 Aglomerované materiály na bázi dřeva a výrobky z nich musí mít užité vlastnosti srovnatelné nebo lepší než obdobné výrobky stejné kategorie. Desky z aglomerovaných materiálů na bázi dřeva musí splňovat požadavky příslušných norem:

- třískové desky: ČSN EN 312 Třískové desky - Požadavky (49 2614)
- vláknité desky: ČSN EN 622-1 Vlákenné desky - Požadavky - Část 1-5 (49 2612)

4 Specifické požadavky a environmentální kritéria

4.1 Únik formaldehydu z aglomerovaných materiálů na bázi dřeva s povrchovou úpravou, resp. výrobků z nich, nesmí překročit:

- hodnotu rovnovážné koncentrace: 0,020 mg formaldehydu/m³ vzduchu, za podmínek uvedených v ČSN EN 717-1 Desky ze dřeva - Stanovení úniku formaldehydu - Část 1: Emise formaldehydu komorovou metodou, resp.
- střední hodnotu: 1,5 mg formaldehydu/m².h, stanovenou metodou plynové analýzy podle ČSN EN 717-2 Desky ze dřeva. Stanovení úniku formaldehydu. Část 2: Únik formaldehydu metodou plynové analýzy.

Posuzování a ověřování: Žadatel nebo jeho dodavatel předloží čestné prohlášení, že výše uvedený požadavek je splněn a prohlášení doložen kopii dokumentů o výsledcích měření.

4.2 Ve výrobku nesmí být použito tropické dřevo.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží čestné prohlášení o splnění kritéria.

4.3 Ve výrobku nesmí být použity materiály z PVC.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží čestné prohlášení o splnění kritéria.

4.4 Výrobek musí splňovat mechanické bezpečnostní požadavky, vztahující se na daný typ výrobku a stanovené zejména v normách:

ČSN EN 527-2 Kancelářský nábytek - Pracovní stoly a desky - Část 2: Mechanické bezpečnostní požadavky,

ČSN EN 14073-2 Kancelářský nábytek - Úložný nábytek - Část 3: Bezpečnostní požadavky,
ČSN EN 14749 Bytový a kuchyňský úložný nábytek - Bezpečnostní požadavky.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží čestné prohlášení o splnění kritéria.

- 4.5 Obalové prostředky použité na spotřebitelské, skupinové a přepravní balení výrobků musí být recyklovatelné (z recyklovatelných materiálů), vratné, nebo při odstraňování bez rizik. Na obalech musí být uvedeny pokyny a informace o správném způsobu nakládání s použitým obalem v souladu se zákonem č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění pozdějších předpisů.
Nepřípustný je obal z PVC.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží čestné prohlášení o splnění kritéria.

- 4.6 Doporučená informace pro spotřebitele: „Výrobek se sníženým únikem formaldehydu“.

Posuzování a ověřování: Žadatel předloží čestné prohlášení o splnění kritéria a kopii informace.

5 Posuzování a ověřování

- 5.1 Splnění základních požadavků musí být žadatelem, výrobcem nebo dovozcem prokázáno:

- písemným prohlášením o typu výrobku a jeho užitných vlastnostech,
- písemným prohlášením o shodě výrobku s technickými předpisy a o dodržení stanoveného postupu posouzení shody,
- čestným prohlášením žadatele, že s ním není vedeno správní řízení za porušování zákonů týkajících se životního prostředí a uvedených v části 1 Základní požadavky, prohlášením o dodržování ekologických zásad při výrobě přihlašovaných výrobků, resp. vyjádřením České inspekce životního prostředí v tomto smyslu.

- 5.2 Splnění specifických požadavků posoudí příslušný odpovědný orgán (Agentura pro ekologicky šetrné výrobky a služby) na základě předložené dokumentace nebo výsledků zkoušek provedených nebo posouzených v ČR autorizovanou nebo akreditovanou osobou. Testování výrobků se provádí podle metod a zkoušek uvedených v normách:

ČSN EN 312 Třískové desky - Požadavky

ČSN EN 622-1 Vláknité desky - Požadavky - Část 1: Všeobecné požadavky.

ČSN EN 717-1 Desky ze dřeva - Stanovení úniku formaldehydu - Část 1: Emise formaldehydu komorovou metodou.

ČSN EN 120 Dřevěné materiály. Zjišťování obsahu formaldehydu. Extrakční postup zvaný „perforátorová metoda“.

- požadavky čl. 4.1 až 4.6 musí být doloženy písemným čestným prohlášením žadatele, výrobce nebo dovozce, spolu s dalšími dokumenty prokazujícími splnění kritéria,
- splnění požadavku čl. 4.4 se ověřuje dle platných norem pro daný druh výrobku.

- 5.3 Při posuzování žádosti a kontrole dodržování požadavků a kritérií u žadatele o ekoznačku, výrobce, bude vzato v úvahu zavedení uznaných environmentálních manažerských systémů, jako je certifikace podle ČSN EN ISO 14001 nebo registrace Programu EMAS podle Nařízení EP a Rady (ES) č. 761/2001.

Rovněž bude vzato v úvahu zda má žadatel o ekoznačku, výrobce, systém řízení kvality certifikovaný podle normy ČSN EN ISO 9001. V tomto případě nutnost kontroly, která může být Agenturou prováděna nahodile, odpadá.

6 Organizační záležitosti

Organizační záležitosti k podání přihlášky k výběrovému řízení pro propůjčení ekoznačky, ochranné známky „Ekologicky šetrný výrobek“, zajišťuje CENIA, česká informační agentura životního prostředí, pracoviště Agentura pro ekologicky šetrné výrobky, Litevská 8/1174, 100 05 Praha 10.

7 Platnost

Tato technická směrnice nabývá účinnosti dnem podpisu a má platnost do 30. 9. 2013.

V Praze dne 30. 9. 2011

Tomáš Chalupa
ministr životního prostředí